

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–март 2021.

Мај 2021.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца.....	2
2. Експертиза ефективног страног новца.....	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца	6

1. Експертиза готовог новца

У прва три месеца 2021. године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован, откривено је 610 комада фалсификованих новчаница готовог новца (динара).

Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

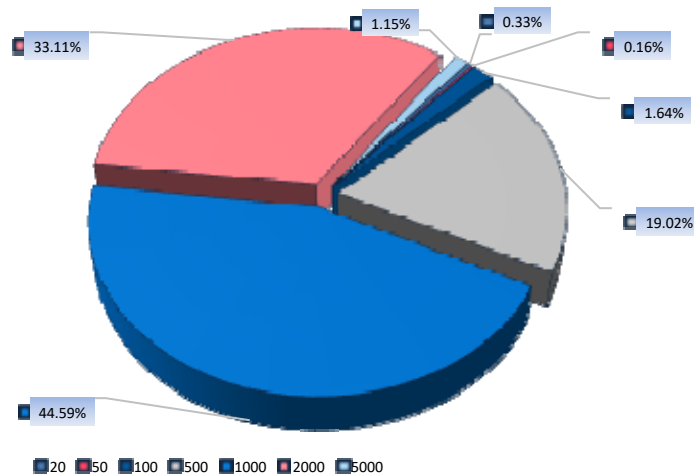
Табела 1. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца јануар–март 2021. (у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	Укупно
Комада	7	202	272	116	0	10	1	2	610
Учешће у %	1,15	33,11	44,59	19,02	0,00	1,64	0,16	0,33	100,00

Извор: Народна банка Србије

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 1000, 2000 и 500 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 96,72% укупног броја фалсификата новчаница готовог новца.

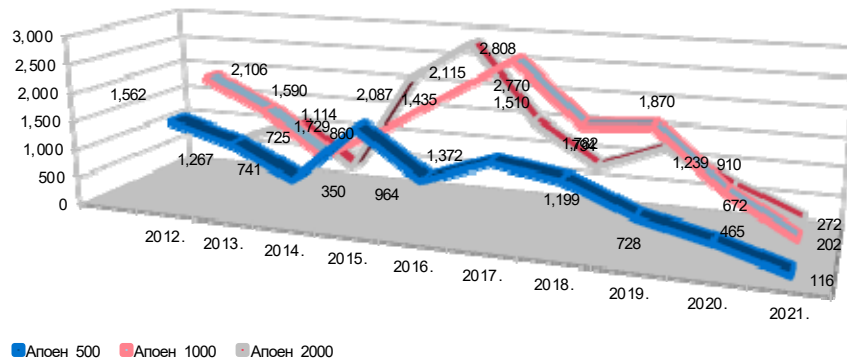
Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца јануар–март 2021. (у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2 приказано је кретање броја комада откривених фалсификата три најзаступљенија апоена готовог новца у последњих десет година.

Графикон 2. Најчешће фалсификовани апоени готовог новца
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

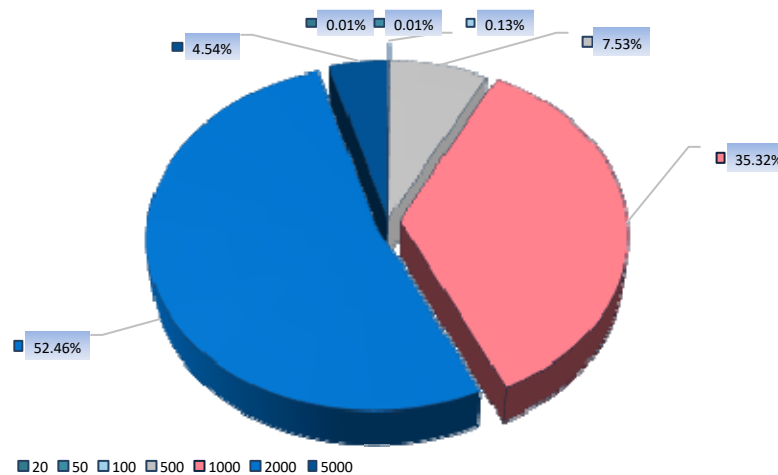
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 2000 и 1000 динара (Табела 2 и Графикон 3). Процентуално изражено, та два апоена заједно чине 87,78% фалсификата готовог новца.

Табела 2. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–март 2021.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	Укупно
Износ	35	404	272	58	0	1	0	0	770.1
Учешће у %	4.54	52.46	35.32	7.53	0.00	0.13	0.01	0.01	100.00

Извор: Народна банка Србије

Графикон 3. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–март 2021.
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако се упореде откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, види се да су на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривена 1,34 комада фалсификованих новчаница готовог новца, односно на милијарду динара у оптицају откривено је 2.421,11 динара фалсификованог новца.

2. Експертиза ефективног страног новца

У прва три месеца 2021. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификати, откривено је 417 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца. Валутна и апоенска структура приказана је у Табели 3.

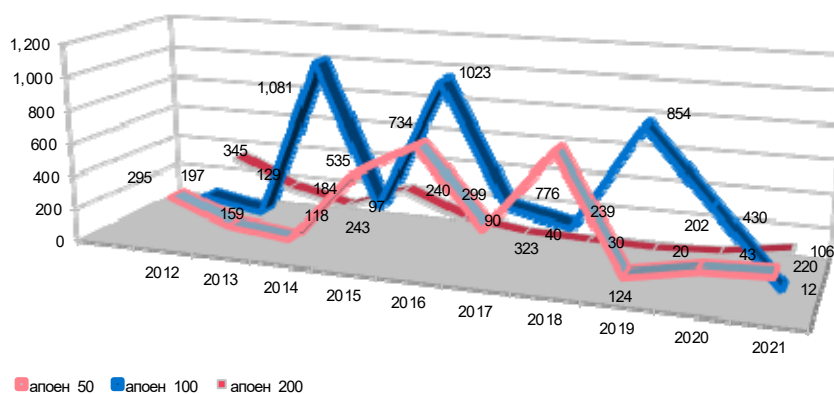
Табела 3. Преглед фалсификованих новчаница ефективног страног новца јануар–март 2021. (у комадима)

Валута	EUR						Укупно EUR	USD		Укупно USD	Остало	Укупно
	500	200	100	50	20	10		100	50			
Комада	1	106	12	220	1	0	340	2	0	2	75	417
Учешће у %	0,24	25,42	2,88	52,76	0,24	0,00	81,53	0,48	0,00	0,48	17,99	100,00

Извор: Народна банка Србије

У посматраном периоду откривено је 340 комада фалсификованих новчаница евра, од чега највише апоена од 200 и 50, што је разлика у односу на раније године, када је уместо 200 био заступљенији апоен од 100 евра. На Графикону 4 приказано је кретање броја комада откривених фалсификата поменути три апоена евра у последњих десет година.

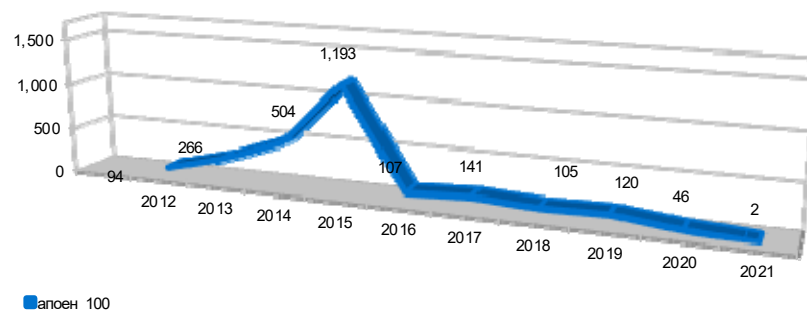
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени EUR (у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

Током прва три месеца 2021. године откривена су 2 комада фалсификата америчког долара. Иначе, током година приметно је да је међу фалсификованим новчаницама америчких долара доминантно учешће апоена од 100 долара. Графикон 5 приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих десет година.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)

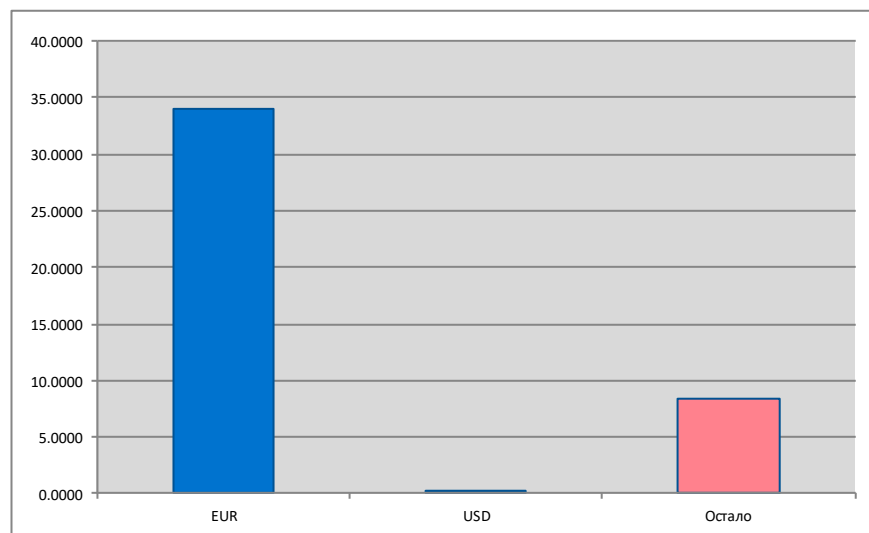

Извор: Народна банка Србије.

У посматраном периоду, колону *Остало* у Табели 3 чине фалсификоване новчанице следеће четири валуте: конвертибилне марке (19 комада), немачке марке (1 комад), шведске круне (један комад) и хрватске куне (54 комада).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца најбоље ће се сагледати ако се вредности појединих валута изразе у еврима¹ (Графикон 6).

Графикон 6. Фалсификати новчаница ефективног страног новца
јануар–март 2021.
(износ у хиљадама EUR)

Извор: Народна банка Србије.

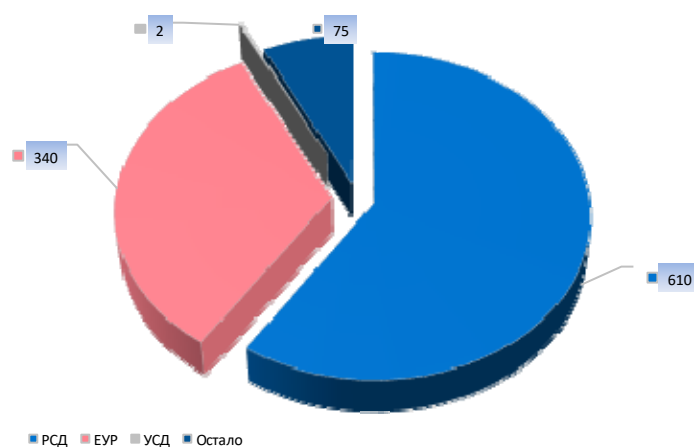
¹ За прерачун вредности других валута у евро примењен је средњи курс на дан 15. априла 2021. године.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама током прва три месеца 2021. године (1.027 комада), однос броја комада фалсификата домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

Графикон 7. Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–март 2021.

(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

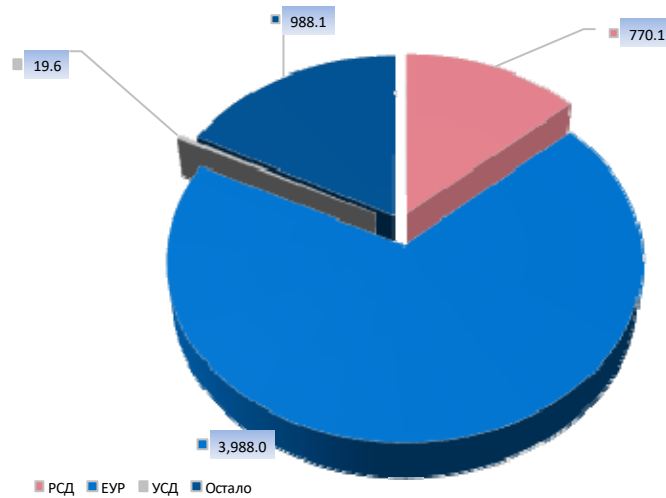
Посматрано по броју комада, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте – 610 комада (59,40%), затим 340 комада евра (33,11%), 75 комада осталих валута (7,30) и 2 комада америчког долара (0,19%).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама током прва три месеца 2021. године најбоље ће се сагледати ако се вредности појединих валута изразе у динарима² (Графикон 8).

² За прерачун вредности осталих валута у динаре примењен је средњи курс на дан 15. априла 2021. године.

Графикон 8. Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–март 2021.

(износ у хиљадама РСД)

Извор: Народна банка Србије.

Може се видети да је номинално, изражено у динарима, доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра (69,17%), затим домаће валуте (13,36%), осталих валута (17,14%) и на крају америчког долара (0,34%).

НАПОМЕНА: У посматраном периоду извршена је и експертиза 8.093 комада фалсификованих новчаница евра у апоенима од 200, 50 и 10 (номинално 396.910 евра), као и 493 комада новчаница хрватских куна апоена 1.000 (номинално 493.000 хрватских куна), које су у јануару 2021. године успешном акцијом полиције **заплењене пре пуштања у оптицај и стога нису обухваћене прегледима овог извештаја.**